Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

ИГРАМО СЕ РЕЧИМА, УЧИМО И РАСТЕМО!

ГОВОРИМО СЛУШАМО РАЗУМЕМО

ЈЕЛЕНА СПАСИЋ

Језичке игре у вртићу

ЛУТКАРСТВО И ДРАМСКЕ ИГРЕ

ЗВУКОВИ И СЛОВА

УМАЊЕНИЦЕ

кућа – кућица

ИГРА РИМЕ

ташна – машна

ИГРЕ РИТМА

ПРИЧАМО И СТВАРАМО ПРИЧЕ

Једном давно...

Шта се десило онда?

А шта ће бити после?

ЗА ВАСПИТАЧЕ • РОДИТЕЉЕ • ЛОГОПЕДЕ

Идеје и активности за подстицање говора кроз игру

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Јелена Спасић

ЈЕЗИЧКЕ ИГРЕ У ВРТИЋУ: ПРИРУЧНИК ЗА ВАСПИТАЧЕ

Јагодина
2026

Издавач

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, Јагодина

За издавача

Проф. др Ненад Вуловић

Уредник:

Проф. др Милка Николић

Рецензенти:

Проф. др Сања Ђуровић
Проф. др Вишња Мићић

Дизајн корица

Проф. Слободан Штетић
Проф. др Верица Милутиновић

Технички уредник

Владан Димитријевић

Лектура и коректура

Мср Марија Ђорђевић

Штампа

Grid studio doo
Београд

Тираж

150

ISBN 978-86-7604-262-3

Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, одобрило је објављивање овог приручника одлуком број 01-753/1 од 28. 3. 2026. године.

© Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Садржај

1. УВОД 5
2. ЈЕЗИЧКЕ ИГРЕ КАО ПОДСТИЦАЈ РАЗВОЈА ГОВОРА ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА 7
   1.1. Фонолошке игре 8
   2.1. Морфолошке (лексичке) игре 30
   2.3. Синтаксичке игре 39
   2.4. Игре ритма и риме 51
3. РАЗВОЈ ЗНАЧЕЊА РЕЧИ 55
4. КРАТКЕ ФОРМЕ У РАДУ НА РАЗВОЈУ ГОВОРА ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА 59
   4.1. Разбрајалице у раду на развоју говора деце предшколског узраста 59
   4.2. Кратке књижевне форме као језичко-мисаоне игре 62
   4.3. Песме за децу као подстицај за развој говора деце предшколског узраста 64
   4.4. Фразеологизми и друге народне умотворине у раду на развоју говора деце предшколског узраста 74
5. МЕДИЈИ ЗА ДЕЦУ У РАДУ НА РАЗВОЈУ ГОВОРА У ВРТИЋУ 79
   5.1. Стрип у раду на развоју говора у вртићу 82
   5.2. Луткарство у раду на развоју говора у вртићу 83
   5.3. Камишибаји позориште у раду на развоју говора у вртићу 97
6. ПРИМЕРИ ПЛАНИРАНИХ СИТУАЦИЈА УЧЕЊА ЗА РАЗВОЈ ГОВОРА 101
   6.1. Примери планираних ситуација учења за развој говора у средњој васпитној групи 101
   6.2. Примери планираних ситуација учења за развој говора у старијој васпитној групи 107
   6.3. Примери планираних ситуација учења за развој говора у предшколској васпитној групи 118
7. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ ВРСТА ЈЕЗИЧКИХ ИГАРА ПО ВАСПИТНИМ ГРУПАМА 130

ЛИТЕРАТУРА 132

БЕЛЕШКА О АУТОРУ 135

Миа Арсенијевић, *Хармонија у црвеном*, 50x50 цм, комбинована техника (вез и акрил на платну)

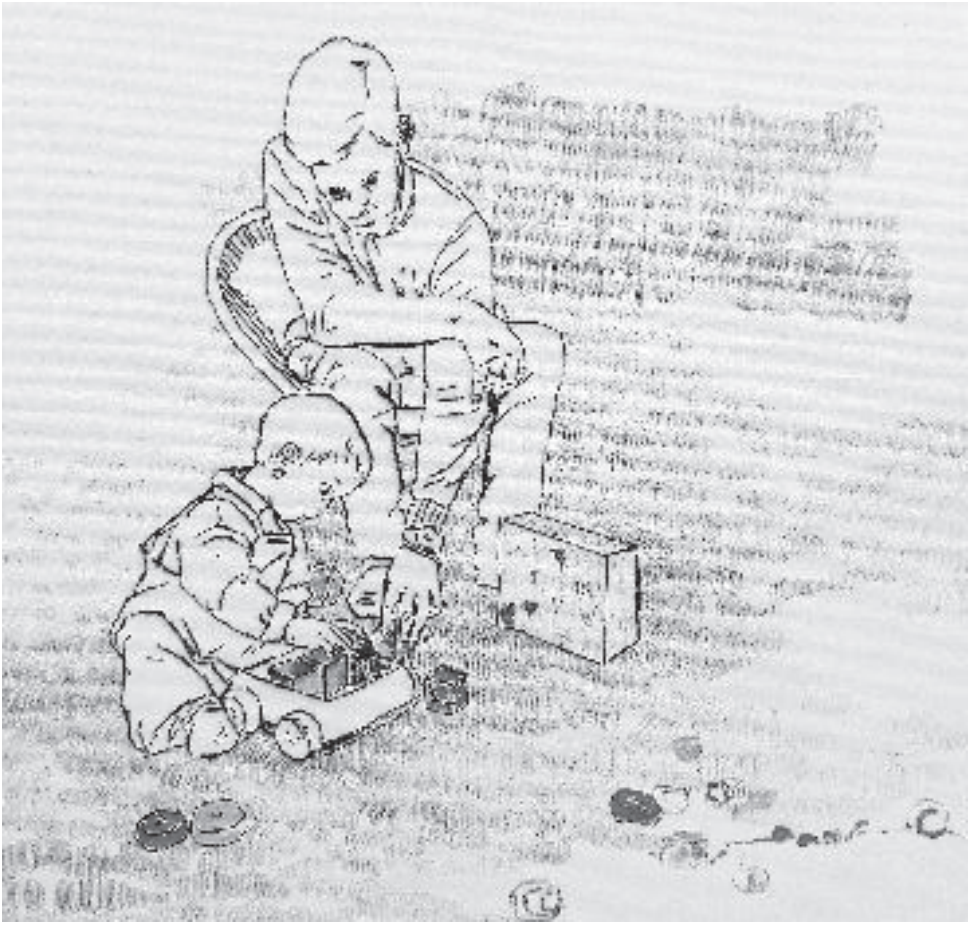
1. Увод

Приручник је намењен свима онима који се баве развојем говора предшколске деце, а најпре васпитачима и студентима, будућим васпитачима. Игре за рад на развоју говора могу бити од користи и логопедима, али и родитељима који код куће стимулишу говорно-језички развој своје деце. Родитељи су свом детету најбољи учитељи матерњег језика, јер дете усваја говор подражавањем, па је број речи које родитељи свакодневно упућују детету најважнији подстицај за уредан развој говора. Ипак, и васпитачи у предшколским установама имају значајну улогу у говорно-језичком развоју деце. Визуелни и аудитивни стимулуси за развој дечијег говора, које осмишљава и користи васпитач, као и правилан говор васпитача доприносе стимулацији говорног развоја. Принципи рада на развоју говора предшколске деце добро су познати сваком васпитачу или логопеду, али начин примене тих начелних принципа зависи од личне креативности. Овај приручник има за циљ да пружи мноштво примера и идеја за сврсисходан рад на развоју говора деце од треће до седме године. На васпитачима и студентима који полажу практични део испита из Методичког практикума развоја говора је да од великог броја понуђених могућности изаберу оне које им се највише допадају и за које сматрају да су најподесније за рад са конкретном групом деце.

Приручник садржи различите језичке игре, фонолошке, морфолошке, синтаксичке, игре ритма и риме. Поред језичких игара у фокусу наше пажње су и кратке књижевне форме које својим језичко-стилским одликама погодују раду с предшколским узрастом. На крају пружамо увид у примере планираних ситуација учења за различите узрасте.

Желимо да напоменемо да је овај приручник плод дугогодишњег искуства у раду са студентима Факултета педагошких наука у Јагодини, али и праћења развоја говора деце предшколског узраста, истраживања језика[1] и стила књижевности за децу, као и проучавања карактеристичних појава у дечијем говору.

[1] Приручник је написан у оквиру научног пројекта 178014 „Динамика структура савременог српског језика”, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

Миа Арсенијевић, *Stories* (детаљ), 55x140 цм, комбинована техника (вез, принт, оловка, акварел

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

81'23-053.4(035)
159.922.72.072-053.4

СПАСИЋ, Јелена, 1981-
Језичке игре у вртићу : приручник за васпитаче / Јелена Спасић. - Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2026 (Београд : Grid studio). - 135 стр. : илустр. ; 28 cm

Ауторкина слика. - Тираж 150. - Белешка о аутору: стр. 135. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 132-134.

ISBN 978-86-7604-262-3

а) Говор -- Развој -- Предшколска деца -- Приручници б) Језичке игре -- Предшколска деца -- Приручници

COBISS.SR-ID 202606089

Креативни и занимљиви примери представљени у приручнику веома су подстицајни, реално изводљиви у пракси и проистекли из дугогодишњег искуства у раду са децом. Како и ауторка у *Уводу* истиче, игре за рад на развоју говора могу помоћи у раду васпитачима, логопедима, али и родитељима који код куће стимулишу говорно-језички развој своје деце.

Проф. др Сања Ђуровић

Поглавље „Луткарство у вртићу" расветљава улогу лутке и луткарства у вртићу, иновирајући ово подручје рада традиционалним методама других народа (нпр. подробним описом примене јапанске традиционалне камишибаји технике приповедања). Завршни одељак приручника доноси конкретне примере планираних ситуација учења за развој говора, зависно од узраста деце. Посебну вредност овог приручника чини јасно излагање материје, уз коришћење бројних примера из праксе.

Проф. др Вишња Мићић

ISBN 978-86-7604-262-3